Adviescollege toetsing regeldruk

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg BSc MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie
MvH/RvZ/ATR4721/2026-U130

Datum
29 juli 2026

Onderwerp
Wetsvoorstel aanpassing fiscale behandeling ingeprijsd valutaresultaat

Geachte heer Eerenberg,

Op 8 juli 2026 is *de aanpassing van de fiscale behandeling van het ingeprijsde valutaresultaat* als onderdeel van het Belastingplan 2027 aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd. De adviestermijn verloopt op 5 augustus 2026.

Context en inhoud van het voorstel

De maatregel ziet op vennootschappen die het valutarisico op een buitenlandse deelneming afdekken met bijvoorbeeld een lening in dezelfde valuta of een valutatermijncontract. Op verzoek kan momenteel het volledige valutaresultaat op zo'n afdekkingsinstrument onder de deelnemingsvrijstelling worden gebracht. Een valutawinst is dan vrijgesteld en een valutaverlies niet aftrekbaar. Bij een lening in een relatief zwakke valuta kan hierdoor een onevenwichtigheid ontstaan: de hogere rente is in beginsel aftrekbaar, terwijl de bij het aangaan van de lening verwachte valutawinst is vrijgesteld, hoewel beide componenten bedrijfseconomisch met elkaar samenhangen. Het voorstel brengt daarom alleen het niet vooraf ingeprijsde, onverwachte valutaresultaat nog onder de deelnemingsvrijstelling. Het bij het aangaan van het instrument verwachte resultaat wordt belast of is aftrekbaar. Daarnaast regelt het voorstel verzoeken om toepassing of beëindiging van de vrijstelling, waardering bij een overgang tussen de belaste en vrijgestelde sfeer en overgangsrecht voor bestaande instrumenten. De wijzigingen gelden in beginsel voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2027.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

Contact:
Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG
Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl
Tel: 070-310 86 66

3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De toelichting maakt concreet welke fiscale asymmetrie wordt bestreden. Bij een lening in een zwakke valuta staat tegenover de hogere aftrekbare rente een verwachte valutawinst. Onder de huidige regeling kan die valutawinst zijn vrijgesteld, hoewel beide componenten bedrijfseconomisch met elkaar samenhangen. Door het reeds ingeprijsde valutaresultaat voortaan in de belaste sfeer te houden, worden de samenhangende rentelast en het verwachte valutaresultaat fiscaal evenwichtiger behandeld. De maatregel is naar zijn aard gericht op een afgebakende situatie en de toelichting maakt aannemelijk dat zij het beoogde effect kan bereiken.
Het college heeft geen opmerkingen bij deze toetsvraag.

2. Minder belastende alternatieven

Behoud van de huidige regeling voorkomt nieuwe berekeningen en administratieve aanpassingen, maar laat de door het kabinet geconstateerde asymmetrie bestaan. Een generieke uitsluiting van alle resultaten op afdekkingsinstrumenten zou eenvoudiger kunnen zijn, maar zou ook het eigenlijke, niet vooraf ingeprijsde valutarisico buiten de deelnemingsvrijstelling plaatsen. Daarmee zou de fiscale behandeling van de afdekking niet langer aansluiten bij die van het valutarisico op de deelneming zelf.

De voorgestelde splitsing richt zich uitsluitend op het deel van het resultaat dat bedrijfseconomisch samenhangt met het renteverschil. Daarmee is zij inhoudelijk gerichter dan een volledige uitsluiting. Het college ziet geen alternatief dat hetzelfde fiscale doel bereikt met evident minder lasten voor de betrokken ondernemingen.

3. Werkbaarheid

De maatregel richt zich op vennootschapsbelastingplichtigen die het valutarisico op een deelneming met bijvoorbeeld een lening of valutatermijncontract afdekken. Het ministerie heeft de maatregel in de doenvermogenscan ingedeeld in oordeel 1: de doenlijkheid is niet relevant of onveranderd. De dossierhouder heeft deze inschatting in overleg met gedragsexperts gemaakt, zonder aanvullend empirisch onderzoek of contact met de betrokken ondernemingen. Oordeel 1 is verdedigbaar omdat de maatregel naar zijn aard vooral middelgrote en grote ondernemingen met specialistische fiscale en treasurykennis raakt. Zij maken doorgaans gebruik van professionele adviseurs en zullen de vereiste handelingen kunnen uitvoeren.

Voor de werkbaarheid is relevant dat ondernemingen per afdekkingsinstrument het ingeprijsde resultaat moeten bepalen, resultaten aan perioden moeten toerekenen, bestaande instrumenten aan het overgangsrecht moeten toetsen en bij een sfeerovergang de marktwaarde moeten vaststellen. Ook moeten zij hun verzoeken beoordelen en mogelijk administraties of modellen aanpassen. De toelichting maakt niet concreet hoe vaak dit voorkomt of hoeveel tijd het vergt. De Belastingdienst acht de maatregel per 1 januari 2027 uitvoerbaar. Voor de ondernemingen is, gelet op hun professionaliteit en het overgangsrecht, geen afzonderlijk adviespunt over werkbaarheid nodig. De handelingen en professionele ondersteuning moeten wel volledig in de regeldrukraming worden betrokken.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukparagraaf vermeldt uitsluitend dat de voorgestelde wijziging 'geen of beperkte gevolgen voor de totale regeldrukkosten bij alle bedrijven' heeft. Deze conclusie is niet onderbouwd. Zij maakt niet duidelijk hoeveel ondernemingen afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling hebben gebracht, welke eenmalige en structurele handelingen zij moeten verrichten en welke kosten daarmee gemoeid zijn.

De maatregel brengt voor de rechtstreeks geraakte ondernemingen wel degelijk nieuwe of gewijzigde handelingen mee. Zij moeten kennisnemen van de wijziging, hun bestaande instrumenten inventariseren en aan het overgangsrecht toetsen, hun fiscale administratie en berekeningen aanpassen en voortaan het ingeprijsde en niet-ingeprijsde valutaresultaat onderscheiden. Afhankelijk van hun positie moeten zij daarnaast verzoeken indienen of intrekken en een afdekkingsinstrument bij een sfeerovergang waarderen op de waarde in het economische verkeer. Een deel van deze lasten is eenmalig en een deel keert per instrument of aangiftetijdvak terug.

De verwijzing naar de regeldrukkosten 'bij alle bedrijven' is methodologisch niet passend. De gevolgen moeten worden bepaald voor de ondernemingen die daadwerkelijk met de nieuwe fiscale behandeling te maken krijgen. Een beperkte doelgroep kan ertoe leiden dat de macro-economische regeldruk gering is, maar zegt niets over de kosten per geraakte onderneming. Juist omdat de uitvoeringstoets een toename van de complexiteit constateert en het voorstel nieuwe berekeningen en overgangshandelingen vergt, kan zonder nadere analyse niet worden volstaan met de conclusie dat de gevolgen nihil of beperkt zijn.

4.1 Het college adviseert de regeldrukgevolgen van de rechtstreeks geraakte ondernemingen overeenkomstig de Rijksbrede methodiek in kaart te brengen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris